

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (NK), 3. nedeľa po Zjavení, 26. 1. 2025, 8.30 h, ES: 590, 480, 493, 47, A 16, čít. text:

Jób 1, 1 - 6; ev.: Matúš 8, 5 - 13, téma: **Dobrym**

premahaj zlé

Jób 1, 8 - 22: „⁸ Nato povedal Hospodin Satanovi: Všimol si si môjho služobníka Jóba? Lebo na zemi nielo jemu podobného, bezúhonného, úprimného, bohobojného muža, ktorý by sa stránil zlého. ⁹ Satan odpovedal Hospodinovi: Či je Jób zadarmo bohobojný? ¹⁰ Neohradil si ho zo všetkých strán i s jeho domom i so všetkým, čo má? Dielo jeho rúk si požehnal a jeho statok sa rozmnožil v krajine. ¹¹ Ale len vystri ruku a dotkni sa všetkého, čo má, či sa ti nebude do očí rúhať? ¹² Vtedy Hospodin riekol Satanovi: Ajhľa, v tvojich rukách je všetko, čo má, len na neho rukou nesiahaj! Nato Satan odišiel spred Hospodina. ¹³ Istého dňa, keď jeho synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho prvorodeného brata, ¹⁴ prišiel posol k Jóbovi a povedal: Keď dobytok oral a oslice sa pásli vedľa neho, ¹⁵ Sabejci vpadli, pobrali tvojich a sluhov pobili ostrím meča. Len ja sám som unikol, aby som ti to oznámil. ¹⁶ Kým tento ešte hovoril, prišiel iný a povedal: Boží oheň padol z neba, rozhorel sa medzi ovcami a sluhami, až ich strávil. Len ja sám som unikol, aby som ti to oznámil. ¹⁷ Kým tento ešte hovoril, prišiel iný a povedal: Chaldejci utvorili tri húfy, napadli ťavy, pobrali ich a sluhov

pobili ostrím meča. Len ja sám som unikol, aby som ti to oznámil. ¹⁸ Kým tento ešte hovoril, prišiel iný a povedal: Tvoji synovia a tvoje dcéry jedli a pili víno v dome svojho prvorodeného brata, ¹⁹ a hľa, veľký vietor sa dovalil spoza púšte, udrel na štyri rohy domu, ten padol na mladých ľudí, takže zomreli. Len ja sám som unikol, aby som ti to oznámil. ²⁰ Vtedy Jób vstal, roztrhol si plášť, ostrihal si hlavu, padol na zem, poklonil sa ²¹ a povedal: Nahý som vyšiel zo života matky a nahý sa tam navrátim; Hospodin dal, Hospodin aj vzal, nech je požehnané meno Hospodinovo. ²² Pri tom všetkom Jób nezhrešil a nespáchal nič urážlivé proti Bohu.“

Milí bratia a milé sestry!

Nedávna tragédia v Spišskej Starej Vsi oživila otázky: **Prečo existuje zlo?**

Ak je Boh dobrý a všemocný, prečo dovoľí, aby sa udialo také zlo?

Alebo, napriek svojej добрote, Pán Boh nemá moc zabrániť podobným tragédiám?

Alebo je taký mocný, že sa od nás drží ďalej a naše starosti Ho nezaujímajú?

Hoci pre ateistov mimo samotného zločinu nemá otázka dobra alebo zla zásadný význam. Hranice medzi dobrom a zlom si

určujú sami. Predsa, ak niekto masívne ublíži ľuďom – ako pred 10 dňami na Zamagurí – reakciou je pobúrenie nad desivosťou zločinného konania páchatel'a. Aj pre ateistov je zlo nespravodlivé, hrozné, nechutné. Sú rozhorčení nad zlom, no pripúšťajú, že jestvujú aj hrozní ľudia. Podstatné je, že polícia útočníka dolapila a súd o ňom rozhodne.

Na druhej strane, pre tých, **ktorí veríme v milujúceho Boha, sa k znechuteniu zo zločinu pridáva ďalší pocit: sme zmätení. Nerozumieme tomu.** O to väčšmi, keby obeť boli našimi priateľmi. Ak svet skutočne stvoril milujúci Pán Boh, potom sa otázka zla stáva ešte znepokojujúcejšou (por. Žalm 73).

Vidíme to aj v príbehu o biblickom Jóbovi. Zbožný Jób prichádza o všetko: o veľký majetok, deti, aj zdravie. Počas jeho utrpenia sa mu priatelia snažia vysvetliť, prečo sa mu stali také hrozné veci. Ich vysvetlenia sú však nepravdivé. Na konci príbehu, keď Pán Boh vyvedie Jóba z ťažkej situácie, vráti mu zdravie, majetok a dá mu novú rodinu, zároveň odsúdi vysvetlenia Jóbových priateľov.

Odpoveď na problém zla nájdeme v bizarnej 1. kapitole Jóbovej knihy. V nej Satan vyjednáva s Bohom, aby Jób trpel. Vysvetlenie vlastne nie je vysvetlením. Naopak, naznačuje, že **zlo sa nedá vysvetliť.** Existujú sily, ktoré nás presahujú. Zlo má v sebe tajomstvo, ktoré nevieme rozlúštiť, ale **musíme s ním bojovať.**

Albert Schweitzer (* 14. 10. 1875 – † 4. 9. 1965) získal v roku 1952 Nobelovu cenu za mier ako ocenenie, že v Afrike založil veľkú nemocnicu. Schweitzer bol evanjelickým farárom aj lekárom. Počas týždňa liečil svojich pacientov a v nedeľu konal Služby Božie. Jedného dňa ho prišiel navštíviť biely muž. Videl biedu a strašné choroby, s ktorými doktor Schweitzer bojoval. Spýtal sa ho: „Ak Boh existuje, povedzte mi, prečo pripúšťa také hrôzy?“ Albert Schweitzer mu odpovedal: „Príďte za mnou zajtra ráno a ja Vám to poviem.“

Nasledujúci deň o siedmej ráno **bol Schweitzer pri svojich pacientoch. To bolo vysvetlenie. Nemal iné vysvetlenie. Rozhodol sa, že lepšie ako viesť**

filozofické úvahy o príčinách zla, bude konať, bojovať s ním.

Niektoré formy zla sú aspoň čiastočne vysvetliteľné. Napr. keď sa ľudia pýtajú: „Ak Boh existuje, prečo dovolí vojny?“ Odpoveď znie: „Kto vedie vojny? Boh alebo ľudia?“ **Nemôžeme obviňovať Boha za naše vlastné chyby.**

Nie za všetko však môže človek. **Zlo zostáva záhadou. Je to nepriateľ, ktorého Boh jedného dňa zničí, ale ktorému dnes ešte celkom nerozumieme.** Skutočnosť, že Jóbove trápenia sa začínajú v nebi, v diskusii medzi Bohom a Satanom, jasne ukazuje, že **o niektorých skutočnostiach sa neoplatí diskutovať. Oddá sa proti nim bojovať.**

Sú ľudia, ktorí namiesto boja rezignujú. Nie vždy je jasné, čo máme v tej - ktorej situácii robiť. Faktom zostáva, že keď na zlo rezignujeme, zlo sa stále viac a viac rozširuje.

Sú ľudia, ktorí sa búria. Po príklady nemusíme chodiť ďaleko. Tisícky ľudí protestujú v uliciach. Je to správny spôsob boja? To ukáže až čas. Z histórie vieme, že

protesty niekedy zmenili chod dejín, inokedy však ešte posilnili nespravodlivé systémy.

To, čo čom vieme z Písma je, že **zlo je nepriateľom Boha. Tento nepriateľ je vo svojich koreňoch porazený a to prostredníctvom diela obete a vzkriesenia Ježiša Krista.** Niektoré vetvy zla ešte zostávajú aktívne, no napokon zmiznú, lebo korene zla sú porazené. Zlo je to, čo Pán Boh od počiatku zavrhol a pri druhom príchode Krista vo svojom kráľovstve definitívne zničí. **Od nás však žiada, aby sme boli po Jeho boku a odmietali to, čo On odmieta. Namiesto zbytočného vysvetľovania pracujme na tom, aby Kristovo svetlo čoraz viac prenikalo temnotou.**

Katarína Drexelová (* 26. 11 1858 - † 3. 3. 1955) sa narodila ako dcéra bohatého amerického bankára. Napriek obrovskému bohatstvu žila rodina v jednoduchosti. Katarína bola dobrosrdečná žena, praktizujúca kresťanka. Všimla si, že jej cirkev robí veľa pre bielych, ale nezaujíma sa o Indiánov a černochoch, ktorí žili opovrhovaní vo veľmi ťažkých podmienkach. Ako mladá podnikla cestu do Ríma. Bola z vplyvnej rodiny a tak

nemala problém získať povolenie, aby ju prijal pápež Lev XIII. Rozpovedala mu o situácii a poprosila ho, aby do jej vlasti poslal viac misionárov, ktorí by sa mohli starať o černošské a indiánske deti z veľkomestských chudobných štvrtí.

Viete, čo jej povedal pápež? – „**Čo keby ste sa misionárkou stali Vy?**“ Katarínu to nenadchlo a len dobré vychovanie jej zabránilo, aby pápežovi nevynadala. Jeho slová jej však nedali spávať. Naozaj sa má tým deťom má začať venovať ona?

O 70 rokov neskôr, keď mala Katarína viac ako 90 rokov, si na rozhovor s pápežom spomenula s úsmevom. Jeho výzvu skutočne poslúchla. Založila postupne viac ako 60 škôl, desiatky domovov pre Indiánov a černochoch. V r. 1925 vďaka nej otvorili **Univerzitu v Louisiane, prvú vysokú školu v USA, na ktorej mohli študovať aj Indiáni a černosi.** Jej dielo sa rozšírilo po celej Amerike a stále existuje.

Milí bratia, milé sestry, **nezníe nám** – ktorých znepokojuje zlo vo svete – **otázka, ktorú kedysi dostala Katarína Drexelová, ako Božia výzva pre nás?**

Keby sme to boli my, komu Pán vraví: „Prečo sa nestanete účastníkmi môjho diela? Prečo sa nepridáte k boju, ktorý vedie Pán Ježiš Kristus proti zlu, nespravodlivosti a utrpeniu? – Ako by sme reagovali?“

Téma dnešnej 3. nedele po Zjavení nám to napovedá: **Dobrym premáhaj zlé.** Amen.

*Použitím myšlienok D. Gnaejiho: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***